

**Sprawozdanie Rektorskiej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia
w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu
za rok akademicki 2021/2022**

System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie nr 35/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 15 lutego 2022 roku w sprawie organizacji i funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu (UPWr) z późn. zm. i obejmuje dwa poziomy:

Poziom I – Wydziałowe Komisje ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WKds.ZJK),
Poziom II – Rektorska Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (RKds.ZJK).

Oceny funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na szczeblu uczelni dokonała Rektorska Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, powołana Zarządzeniem nr 317/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 19 października 2020 roku w sprawie powołania Rektorskiej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na okres do 31 sierpnia 2024 z późn. zm., w następującym składzie:

Przewodniczący: dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni - Wydział Biotechnologii i Nauk o Żywności (WBiNoŻ)

Członkowie:

- dr hab. Aleksander Chrószcz, prof. uczelni – Wydział Medycyny Weterynaryjnej (WMW),
- dr hab. inż. Joanna Kamińska, prof. uczelni – Wydział Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji (WIKŚiG),
- dr hab. inż. Jacek Twardowski, prof. uczelni – Wydział Przyrodniczo-Technologiczny (WP-T),
- dr hab. inż. Magdalena Zatoń-Dobrowolska, prof. uczelni – Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt (WBiHZ),
- dr Katarzyna Lech-Książkiewicz – dyrektor Centrum Spraw Studenckich,
- Sandra Mulica – przewodnicząca Samorządu Studenckiego UPWr (SS UPWr),

Zakres analizowanych danych obejmował informacje przedstawione w raportach sporządzonych przez WKds.ZJK oraz w sprawozdaniach udostępnionych przez Dział Współpracy z Zagranicą i Centrum Spraw Studenckich.

1. Sprawozdanie z realizacji działań naprawczych wskazanych w raporcie RKds.ZJK w poprzednim roku akademickim – dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni /dr Katarzyna Lech-Książkiewicz

Realizacja programu naprawczego była utrudniona przez ograniczenia związane z pandemią COVID-19. Podkreślić należy, że ww. utrudnienia były jednak znacznie mniejsze niż te, które wystąpiły w poprzednim roku akademickim.

Rozpoczęto realizację wszystkich (10) zadań naprawczych wskazanych w sprawozdaniu RKds.ZJK za rok akademicki 2020/2021 do realizacji z poziomu uczelni:

- 1) W roku akademickim 2021/2022 do 27 marca 2022 r. z przyczyn bezpieczeństwa, zajęcia ogólnouczelniane i wykłady pozostawiono w trybie online. Od kwietnia 2022 roku wszystkie zajęcia organizowane były w siedzibie uczelni. W związku z tym, pogłębiły się u studentów braki z zakresu umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Władze Wydziałów w miarę możliwości, wraz z polepszaniem się sytuacji epidemiologicznej, starały się przywracać stacjonarne kształcenie na wszystkich kierunkach i poziomach studiów. Kładziony był przy tym szczególny nacisk na uruchamianie w trybie stacjonarnym zajęć laboratoryjnych i pozostałych form zajęć ćwiczeniowych.

W ramach działań naprawczych w trakcie opracowywania programów studiów na cykl kształcenia 2022/2023 rozpoczęto dyskusję o zmniejszeniu liczebności grup zajęciowych, wprowadzeniu możliwości realizowania zajęć dydaktycznych na drugim stopniu studiów w grupach specjalizacyjnych o liczebności obniżonej do 7-10 osób oraz zwiększeniu godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim w ramach programów studiów na poszczególnych kierunkach. Przedmiotowe zmiany zostały wprowadzone odpowiednio w drodze:

- a) [Zarządzenie nr 194/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 13 grudnia 2022 roku](#) w sprawie wprowadzenia zmian do zarządzenia nr 201/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu dnia 10 lipca 2020 roku w sprawie ustalenia liczebności grup zajęciowych oraz zasad realizacji i rozliczania zajęć dydaktycznych, w tym praktyk zawodowych,
 - b) [Uchwała nr 39/2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 25 listopada 2022 roku](#) w sprawie zmian do uchwały nr 113/2019 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie wytycznych w zakresie projektowania i ustalania programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu.
- 2) W celu poprawy praktycznego przygotowania studentów do pracy zawodowej na niektórych Wydziałach (np. WBiNoŻ) zachęcano koordynatorów przedmiotów do zapraszania na zajęcia praktyków (osoby z przemysłu) w wyniku czego odbyły się zajęcia, na których studenci mieli możliwość poznania wybranych zagadnień od strony wykorzystania ich w pracy zawodowej. Podjęto też kroki zachęcające nauczycieli do organizowania zajęć terenowych, finansowanych przez dziekanów.
 - 3) W roku akademickim 2021/2022, głównie w gronie Senackiej Komisji Spraw Studenckich i Edukacji, poszerzonym o prodziekanów, kontynuowano dyskusję dotyczącą potrzeby zmiany wzorów recenzji prac dyplomowych. Opracowano odpowiednie wzory ww. dokumentów, w tym rozszerzono wzór oceny pracy dyplomowej, zarówno na pierwszym, jak i na drugim stopniu studiów, o aspekt jej charakteru inżynierskiego oraz spełniania przez pracę dyplomową wymogów stawianych poszczególnym rodzajom prac dyplomowych licencjackich, inżynierskich i magisterskich w zakresie realizacji efektów uczenia się dla konkretnego charakteru pracy. Przeprowadzono konsultację dokumentów z członkami Komisji. Nie udało się jednak uzyskać akceptacji dla przygotowanych propozycji ani wypracować wspólnego wzoru recenzji na podstawie zgłaszanych uwag. Obecnie trwa procedura korekty zaproponowanych dokumentów, po której wzory będą dalej procedowane. Planowane wdrożenie w APD powinno nastąpić od roku akademickiego 2023/2024.
 - 4) W drodze wprowadzenia zmian do obowiązującego Regulaminu studiów UPWr, [uchwała nr 8/2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 29 kwietnia 2022 roku](#)

w sprawie zmian do Regulaminu studiów Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu wprowadzonego uchwałą nr 18/2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 23 kwietnia 2021 roku, stworzono dziekanowi możliwość określania ograniczania liczby prac wykonywanych pod opieką jednej osoby. Obecnie zgodnie z postanowieniami § 29 po ust. 1a dziekan może ustalić maksymalną liczbę prac dyplomowych wykonanych pod opieką nauczyciela akademickiego, a liczba prac może być różna dla poszczególnych stanowisk.

Prowadzono także rozmowy z dziekanami dotyczące ewentualnej możliwości wypracowania mechanizmu pozwalającego okresowo nie zlecać opieki nad pracami dyplomowymi nauczycielom akademickim nie w pełni wywiązującym się z tego obowiązku, w szczególności w przypadkach, gdy jakoś prac realizowanych pod opieką danego nauczyciela akademickiego zostanie oceniona przez WKds ZJK lub PKA jako niewystarczająca. Proponowana zmiana do Regulaminu studiów UPWr w tym zakresie nie uzyskała jednak akceptacji i finalnie nie znalazła się w procedowanym projekcie.

- 5) Sukcesywnie podejmowane są prace zmierzające do poprawy infrastruktury, w tym dotyczące poprawy dostępu do Internetu i miejsc odpoczynku. Stała modernizacja sieci bezprzewodowej obejmuje instalację punktów dystrybucyjnych (AP) WiFi w nowych lokalizacjach oraz sukcesywną wymianę starszych urządzeń na nowe, o znacznie lepszych parametrach sygnału. Wszystkie nowo instalowane urządzenia rozgłaszają zarówno sieć WiFi-UPWr jak i eduroam. Modernizacja obejmuje zarówno budynki w obu kampusach Uczelni, ośrodkach zamieszkowych, jak i domach studenckich. W najbliższym czasie planowana jest także modyfikacja sposobu uzyskiwania loginów/hasel do sieci bezprzewodowej, aby proces ten uprościć w najbardziej możliwy sposób.

W 2022 roku UPWr rozpoczął inicjatywę Budżetu Partycypacyjnego, której celem jest aktywizacja pracowników, doktorantów i studentów do dbania o wspólną przestrzeń na obu kampusach i poprawa jakości funkcjonowania na uczelni. Na projekty pracownicze i studenckie przeznaczona została kwota 100 tys. zł rocznie (po 50 tysięcy na projekt). W pierwszej edycji budżetu – po głosowaniu całej społeczności uczelni – zmodernizowano patio Biblioteki Głównej tak, aby służyło jako miejsce relaksu dla studentów i pracowników, a także zrewitalizowano parking mieszczący się na 1. piętrze budynku Geo-Info-Hydro, poprzez postawienie donic z kwiatami oraz zainstalowanie ławek.

Działania w zakresie poprawy warunków sanitarnych dały pozytywny skutek, gdyż w roku akademickim 2021/2022 zostały one przez studentów ocenione pozytywnie i wyżej niż w poprzedniej ankiecie (oceny zróżnicowane dla poszczególnych wydziałów od 4,3 WBiHZ do 4,7 WBiNoŻ).

W zakresie poprawy standardu zamieszkania w domach studenckich podjęto działania w zakresie zmniejszenia liczby osób kwaterowanych w pokojach trzyosobowych do dwóch osób w pokoju. Ponadto od 2021 roku trwa modernizacja DS Arka, w którym będą dostępne pokoje jednoosobowe z łazienką oraz pokoje dwuosobowe z łazienką i małym aneksem kuchennym. Dodatkowo na każdej kondygnacji będzie dostępny aneks kuchenny. W DS Centaur i DS Talizman dokonano częściowej wymiany mebli pozyskanych z DS Arka oraz całe trzecie piętro wyposażono w nowe lub roczne jasne meble i tapczany. Pokoje nauki w DS Centaur wyposażono w nowe stoły i krzesła ISO. Ponadto zakupiono dwie nowe mikrofalówki do kuchni oraz wymieniono stoły i krzesła w dwóch pokojach nauki.

Centrum Zasobów i Wsparcia Dydaktyki prowadzi działania mające na celu zapewnienie

trwałego monitoringu stanu infrastruktury AV w salach dydaktycznych wraz z sukcesywnym podnoszeniem standardów wyposażenia sal w aparaturę do prowadzenia zajęć stacjonarnych i hybrydowych. Założenia i plany względem podejmowanych działań opracowane zostały w *Raporcie stanu i projektu założeń modernizacji infrastruktury komputerowej oraz sprzętu AV w salach dydaktycznych UPWr*.

Centrum Zasobów i Wsparcia Dydaktyki wspiera ponadto rozwój mobilności cyfrowych w obszarze dydaktyki w zakresie technologicznym i infrastrukturalnym w organizacji i prawidłowym przebiegu spotkań, wydarzeń zdalnych/hybrydowych (np. hybrydowe obrony prac dyplomowych, wykłady online gości wizytujących, zarówno z perspektywy gospodarza, jak i odbiorcy).

Mając na względzie nieustanną konieczność modernizacji wyposażenia i zapewnienia dostępu do infrastruktury umożliwiającej cyfrową mobilność podejmowane są dalsze działania doposażające sale w aparaturę do spotkań zdalnych oraz hybrydowych (działanie finansowane ze środków POWER na UPWR oraz POWER RegZD).

- 6) Wdrożono jednolitą procedurę oceny programów studiów w oparciu o Zarządzenia Rektora.

[Zarządzeniem Rektora nr 35/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu z dnia 15 lutego 2022](#) w sprawie organizacji i funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu został wprowadzony wzór karty oceny programu studiów dla cyklu kształcenia jako element [raportu kierunkowego WKds.ZJK](#). Obejmuje on wszystkie aspekty brane pod uwagę przez PKA w ocenie prowadzonych kierunków podczas wizytacji.

Odnosnie opracowania zasad zgłaszania nowych przedmiotów dla nowych cykli kształcenia, kwestie te pozostają w kompetencjach rad programowych i ich przewodniczących oraz dziekanów, którzy pełnią nadzór nad funkcjonowaniem tych ciał opiniodawczo-doradczych i organizacją procesu dydaktycznego na wydziale.

- 7) Działania naprawcze dotyczące praktyk studenckich przyczyniły się do wprowadzenia [Zarządzenia 116/2022 Rektora UPWr z dnia 25 maja 2022 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu organizacji praktyk zawodowych w Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu](#) regulującego wszelkie sprawy dotyczące organizacji, realizacji i zaliczania praktyk. W wymienionym zarządzeniu są zapisy regulujące weryfikację miejsc wybranych przez studentów do realizacji praktyk. Karta weryfikacji miejsca odbywania praktyki stanowi [załącznik nr 3](#) do niniejszego aktu prawnego.

- 8) Mimo podejmowanych prób w zakresie automatyzacji procedury przeprowadzania ankietyzacji absolwentów nie udało się osiągnąć oczekiwanego efektu. System Ankieter wykorzystywany do przeprowadzania ankiety absolwenta nadal nie daje możliwości automatycznej wysyłki ankiet do studentów po zmianie ich statusu w USOS na DYPLOM. Zmodyfikowano natomiast sposób dystrybucji ankiet, który na chwilę obecną wydaje się być wystarczający, aby zapewnić zwiększenie liczby respondentów. Ustalono, że ankietyzacja absolwentów będzie wyglądała następująco: pracownik SSE UCI wygeneruje listę osób będących na ostatnim semestrze studiów i wg ww. listy zostaną wysłane linki z dostępem do ankiety absolwenta. W dzień obrony, każdy zainteresowany posiada link do ankiety na swojej skrzynce pocztowej a komisje egzaminacyjne, prosząc o jej wypełnienie, mają pewność, że linki do ankiet zostały rozesłane i są możliwe do wypełnienia.

9) Uczelnia sukcesywnie doskonalila wewnętrzne procedury mające na celu poprawę jakości obsługi studentów i zwiększenie stopnia jej informatyzacji. Aktualizowane i doskonalone są wewnętrzne systemy wykorzystywane do obsługi studiów i studentów: USOS i Syllabus. Przygotowano systemy do wdrożenia nowych funkcjonalności, np. mobilnyUSOS, nowe raporty na potrzeby weryfikacji programów studiów, poprawa jakości wydruku dyplomów ukończenia studiów. Wdrożenie rozbudowanego rejestru dokumentów publicznych w USOS oraz mobilnyUSOS zostało zaplanowane i zrealizowane od roku akademickiego 2022/2023. W roku akademickim 2021/2022 w odpowiedzi na potrzeby studentów związane ze wzrostem cyfryzacji procesu obsługi administracyjnej toku studiów i indywidualnych spraw studenckich oraz doskonaleniem wewnętrznych procedur i systemów do obsługi studentów w ramach projektu POWER Reg ZD wygospodarowano ok. 0,5 mln zł na wdrożenie elektronicznego obiegu wniosków studenckich i decyzji administracyjnych w USOS. Rozpoczęto ponadto prace nad opracowaniem dokumentacji na potrzeby przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego do zakupu ww. usługi.

W roku 2022 zakupiono, zainstalowano i uruchomiono nowy sprzęt tworzący klaster serwerów dla systemu USOS. W ramach tego rozwiązania, oprócz zwiększenia zasobów dla USOSa, zapewniono również podniesienie wskaźników dotyczących niezawodności i bezpieczeństwa systemu (system zasilania awaryjnego, redundantne zasilanie oraz automatycznie wykonywane kopie bezpieczeństwa).

W ramach poprawy jakości obsługi procesów oraz zapewnienia ciągłości prawidłowego funkcjonowania infrastruktury audiowizualnej na salach dydaktycznych wdrożony został z poziomu Multiportalu (Intranetu pracowniczego) moduł zgłaszania awarii systemów AV w salach dydaktycznych. Wdrożone rozwiązanie usprawnia komunikację pomiędzy Sekcją Pomocy Dydaktycznych CZiWD stanowiącą w tym przypadku dział techniczny a dydaktykiem/użytkownikiem sali zgłaszającym usterkę. Konieczny do wypełnienia w formularzu opis problemu pozwala ponadto w sposób przybliżony przewidzieć czas niezbędny na naprawę i ewentualne wyłączenie sali z użytkowania.

W obszarze cyfryzacji i rozwoju systemów informatycznych wspierających obszar dydaktyki istotnym działaniem była także rozbudowa Bazy Wiedzy UPWr i utworzenie Repozytorium Instytucjonalnego Danych Dydaktycznych do którego wprowadzono już ponad 1000 materiałów w postaci multimedialnej, a także podręczników i skryptów. Gromadzone materiały dydaktyczne udostępniane są w myśl idei Open Access, Open Data, a także z ukierunkowaniem na spełnienie standardów dostępności WCAG.

- 10) W ramach działań mających na celu motywowanie studentów do udziału w ankietyzacji i rzetelnego wypełniania ankiet władze dziekańskie, członkowie Uczelnianego Zespołu ds. Ankietyzacji, w którego skład wchodzi studenci wszystkich wydziałów oraz pracownicy Centrum Spraw Studenckich i Sekcji systemów edukacyjnych UCI nieustannie zachęcają studentów do aktywnego i rzetelnego udziału w ankietyzacji. Takie działania mają miejsce:
- a) podczas spotkań z Samorządem Studenckim, na różnych poziomach funkcjonowania jego organów,
 - b) na spotkaniach ze studentami I roku na tzw. godzinach dziekańskich,
 - c) na spotkaniach ze studentami kończącymi studia przy okazji informowania ich o procedurach obowiązujących przy składaniu prac dyplomowych i przystąpieniu do egzaminu dyplomowego,
 - d) na posiedzeniach RKds.ZJK, WKds.ZJK i Senackiej Komisji Studenckich i Edukacji,

- e) w trakcie spotkań WKds.ZJK ze społecznością danego wydziału poświęconych omówieniu raportów kierunkowych dotyczących jakości kształcenia na wydziale w danym roku akademickim.

Podczas ww. spotkań studenci są informowani o wykorzystaniu wyników ankiet w obszarze zajęć dydaktycznych, a także motywowaniu słabo ocenianych nauczycieli do wprowadzenia działań naprawczych. Do podobnego motywowania studentów do udziału w ankietyzacji są proszeni także nauczyciele prowadzący zajęcia ze studentami oraz sami studenci, którzy motywują kolegów do udziału w ankietyzacji głównie za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Akcja promocyjna w mediach społecznościowych dotycząca ankietyzacji ma na celu propagowanie wiedzy studentów na temat ich ustawowego prawa do dokonywania oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz realizowanych w uczelni zajęć dydaktycznych. Działania promocyjne opierały się na publikacji wątków na kanałach mediów społecznościowych organów Samorządu Studenckiego UPWr (SS UPWr) oraz regularnym rozpowszechnianiu informacji na grupach studenckich społeczności Uczelni. W akcję zaangażowane są różne organy SS UPWr - od starostów poszczególnych kierunków studiów i roczników aż po członków Parlamentu Studenckiego.

Należy również zaznaczyć, że działania naprawcze przeprowadzono również na wszystkich wydziałach UPWr w celu wyeliminowania zastrzeżeń do jakości kształcenia wskazanych w Raportach RKds.ZJK i WKds.ZJK za rok akademicki 2020/2021.

2. Ocena metod weryfikacji efektów uczenia się – dr hab. inż. Jacek Twardowski, prof. uczelni

Na podstawie analizy wyników oceny metod weryfikacji uczenia się przeprowadzonej za rok akademicki 2021/2022 przez WKds.ZJK można stwierdzić, że w zdecydowanej większości są one dobrane we właściwy sposób i adekwatne do sprawdzanych efektów uczenia się. Większość nauczycieli akademickich wykorzystuje różne metody, co wydaje się właściwym podejściem. Metody oceny zarówno prac etapowych jak i końcowych odpowiadają sylabusowi danego przedmiotu.

Wykryte w nielicznych przypadkach uchybienia w doborze metod weryfikacji efektów uczenia się w części były wynikiem zmian wynikających z nieprzewidzianej wcześniej zdalnej formy kształcenia. W raportach kierunkowych zwrócono bowiem uwagę, że wprowadzenie zdalnego procesu kształcenia spowodowało brak możliwości osiągnięcia niektórych efektów praktycznych, przykładowo posługiwanie się sprzętem laboratoryjnym czy wykonywanie analiz. Nieliczne zastrzeżenia pojawiły się w odniesieniu do rozkładu ocen. Dotyczyło to głównie przedmiotów fakultatywnych i kierunków o małej liczebności studiujących. Należy przy tym zaznaczyć, że część przedmiotów fakultatywnych kwalifikujących się do oceny nie mogła zostać oceniona, gdyż nie zostały one wybrane przez studentów w roku akademickim 2021/2022. W niektórych przypadkach stwierdzono brak weryfikacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności. Stwierdzono również, że wykorzystanie jedynie formy ustnej weryfikacji efektów uczenia się uniemożliwia przeprowadzenie oceny zastosowanych metod, jeśli dokumentacja nie zawiera pytań stawianych podczas egzaminów ustnych. W trakcie oceny wychwycono również sporadyczne przypadki niezgodności tematyki zajęć z zapisami sylabusów oraz niedociągnięcia w sposobie i zasadności oceniania.

Szczegółowe informacje dotyczące uchybień w przeprowadzonej ocenie zawarte są w raportach kierunkowych i wydziałowych udostępnionych władzom dziekańskim, które zostały również

upublicznione na stronach wydziałowych. Na podstawie wyników oceny sformułowano zalecenia dotyczące działań naprawczych dla poszczególnych kierunków studiów. Zdaniem komisji należy zweryfikować metody i kryteria oceniania w przypadku przedmiotów, w których wykryto uchybienia, a nauczyciele muszą nanosić stosowne poprawki do sylabusów obowiązujących w kolejnych cyklach kształcenia. Należy zaznaczyć, że informacja dotycząca metod weryfikacji efektów uczenia się powinna być przekazana studentom na początku zajęć wraz z harmonogramem wykładów i ćwiczeń, być zgodna z informacjami zawartymi w sylabusie przedmiotu oraz nie podlegać modyfikacjom lub zmianom w czasie trwania kursu. Podsumowując, pozytywnie należy ocenić proces eliminowania nieprawidłowości w treściach sylabusów. Wykazywane niedociągnięcia są uzupełniane i aktualizowane w systemie. Tym niemniej, w związku z częstymi modyfikacjami programów, konieczna jest ciągła weryfikacja przedmiotów z uwzględnieniem aktualizacji w sylabusach treści programowych, przypisanych efektów uczenia się oraz wykorzystywanych metod dydaktycznych i metod weryfikacji efektów uczenia się.

3. Analiza wyników ankiet studenckich, protokołów hospitacji oraz ankiet absolwentów – *dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni/ dr hab. inż. Joanna Kamińska, prof. uczelni, dr Katarzyna Lech-Książkiewicz, dr inż. Iwona Kwiecińska*

W roku akademickim 2021/2022 udział studentów w ankiecie studenckiej był bardzo zróżnicowany w zależności od wydziału, kierunku i stopnia studiów oraz przedmiotu i prowadzącego zajęcia (0 - 64,70%). Średnio na Uczelni udział studentów w ankiecie wynosił 27,87% przy wahaniami na wydziałach od 13,65% (WMW) do 40,65% (WIKŚiG). Stwierdzono, że frekwencja studentów w ankiecie na studiach I stopnia była znacznie wyższa niż na studiach II stopnia, a na studiach niestacjonarnych niższa niż na studiach stacjonarnych. Wyjątek stanowił WMW, na którym udział studentów studiów niestacjonarnych był większy niż stacjonarnych (odpowiednio 22,83 i 13,80%). Wyniki ankiet wskazują ponadto, że na wszystkich wydziałach występują oceny prowadzącego lub przedmiotu, których nie można uznać za miarodajne ze względu na bardzo małą frekwencję studentów. WKds.ZJK na WMW uważa, że „na ciągle niską frekwencję studentów w procesie ankietyzacji wpływa nadal ogólne przekonanie o braku mocy sprawczej wyrażanych ocen w obliczu ograniczonej skuteczności Władz Dziekańskich”. Wynika z tego, że w dalszym ciągu należy poszukiwać metod zachęcania studentów do zwiększenia ich udziału oraz rzetelnego podejścia do wypełniania ankiet.

Na wszystkich kierunkach studiów średnie oceny prowadzącego, sposobu prowadzenia zajęć oraz jakości materiałów dydaktycznych były pozytywne (przekraczały one wartość 4). W roku akademickim 2021/2022 oceny te były wyższe niż w roku poprzednim (2020/2021). Członkowie WKds.ZJK na WMW upatrują przyczyn tego zjawiska w doskonaleniu metod dydaktycznych stosowanych przez nauczycieli na zajęciach zdalnych oraz w powrocie do zajęć stacjonarnych. Na każdym wydziale stwierdzono jednak pojedyncze negatywne oceny sposobu prowadzenia zajęć, prowadzącego lub materiałów dydaktycznych. Czasami były to te same zajęcia i osoby co w roku ubiegłym. W tych przypadkach, należy poszukiwać przyczyn złej oceny. Zdaniem Komisji konieczna jest analiza procedury postępowania w przypadku negatywnej oceny przedmiotu czy prowadzącego i wypracowanie skutecznych metod poprawy sytuacji.

Jednym z elementów ankiety studenckiej jest oszacowanie liczby godzin pracy własnej w ramach ocenianych przedmiotów. Na tej podstawie WKds.ZJK dokonały analizy przypisania ECTS poszczególnym przedmiotom. Stwierdzono, że w programach studiów zdarzają się przedmioty o zawyżonej lub zaniżonej liczbie ECTS w stosunku do liczby deklarowanej w sylabusie. Przy czym liczba przedmiotów, co do których zgłaszano większą liczbę godzin

pracy własnej niż zakładana w sylabusie jest większa niż liczba przedmiotów o zawyżonej liczbie ECTS. Zgłaszane większe, niż zakładane w sylabusie, nakłady pracy własnej mogą wynikać z ponownego przejścia na nauczanie zdalne na początku roku 2021/2022 w skutek nasilenia się pandemii COVID-19. Taki system kształcenia powoduje konieczność poświęcenia większej liczby godzin na przyswojenie treści materiałów dydaktycznych opracowanych przez poszczególnych nauczycieli do realizacji przedmiotów w warunkach zdalnych i wydłużenia czasu pracy własnej w stosunku do realizacji zajęć w sposób stacjonarny. Dodatkowo członkowie komisji mają obawy co do poprawności szacowania godzin przez studentów, którzy powinni oddzielnie szacować godziny pracy własnej przypisane wykładowi i ćwiczeniom. Należy również brać pod uwagę niedoskonałość oceny przedziałowej (student podaje godziny pracy własnej w przedziale od do). Z tych powodów Rady programowe poszczególnych kierunków nie mogą dokonać weryfikacji ECTS na podstawie jednorocznych wyników ankiet. Być może analiza zestawionych kilkuletnich danych pozwoli na racjonalną ocenę potrzeby wprowadzania zmian w ECTS w programach studiów.

Wyniki ankiety przeprowadzanej wśród absolwentów wskazują, że w roku akademickim 2021/2022 frekwencja na wydziałach była niska na poszczególnych kierunkach i poziomach studiów udział w ankiecie brało od 1 do 47 absolwentów. W sumie na Uczelni w ankiecie wzięło udział 501 osób, a na wydziałach liczba ta wahała się od 50 osób (WMW) do 173 (WIKŚiG). Stwierdzono, że w mniejszym stopniu w ankiecie uczestniczyli absolwenci studiów II stopnia niż I stopnia. Przypuszczalnie przyczyną tego faktu było zdalne prowadzenie egzaminów dyplomowych i mniejsze możliwości zachęcania absolwentów do wypełnienia ankiety niż w przypadku stacjonarnej formy egzaminu, jak również sam sposób przeprowadzania ankiety. Wyniki tej ankiety wskazują, że absolwenci wszystkich wydziałów najlepiej oceniają obsługę w dziekanacie oraz opiekę nauczycieli, w tym promotora pracy dyplomowej, a także, infrastrukturę i wyposażenie sal dydaktycznych, zasoby biblioteczne, system świadczeń dla studentów, czy możliwości rozwoju pozanaukowego. Niepokojące jest, że najniższe oceny dotyczyły konstrukcji programu studiów, spełnienia oczekiwań związanych z obranym kierunkiem i liczby zajęć praktycznych. Oceny poniżej 3 dla wymienionych kryteriów stwierdzono na kierunkach: weterynaria, ogrodnictwo (I st), rolnictwo (I st), bioinformatyka (II st), odnawialne źródła energii i gospodarka odpadami (I st.), biologia człowieka (I i II st), żywienie człowieka i dietetyka (I st), geodezja i kartografia (I st). Na pozostałych kierunkach oceny wahały się od 3,0 do 3,9. Nisko oceniano również liczbę godzin zajęć praktycznych, co jest zapewne częściowo wynikiem stanu pandemii COVID-19 i konieczności prowadzenia prawie wszystkich zajęć dydaktycznych, nawet tych kształtujących umiejętności praktyczne, w formie zdalnej. Zdaniem członków Komisji na WMW, przyczyną niskiej oceny programów jest mała skuteczność działań władz dziekańskich mających na celu eliminowanie nieodpowiedniego wywiązywania się z obowiązków pojedynczych nauczycieli źle ocenianych w ankietach. Przypuszczalnie właśnie te pojedyncze, niskie oceny przedmiotów czy prowadzących sprawiają, że opinie studentów na temat jakości kształcenia ulegają obniżeniu, ze szkodą dla przeważającej większości nauczycieli akademickich, którzy poświęcają wiele trudu, czasu oraz własnego zaangażowania w tą jakże wymagającą pracę dydaktyczną. Wskazuje to na konieczność ciągłego doskonalenia systemu w tych obszarach.

Jednym ze sposobów kontrolowania jakości kształcenia są hospitacje zajęć. Członkowie komisji wydziałowych przeprowadzili łącznie 179 hospitacji. Liczba hospitowanych przedmiotów na poszczególnych wydziałach była zróżnicowana: od 19 na WBiHZ do 48 przedmiotów na WP-T. Wszystkie hospitowane wykłady i ćwiczenia zostały pozytywnie ocenione, w zdecydowanej większości - wysoko, w zakresie: wykorzystywanych materiałów, jakości przekazu treści oraz zaangażowania prowadzących zajęcia, a w przypadku przedmiotów

realizowanych zdalnie również w zakresie zastosowanych metod i technik kształcenia na odległość.

Zidentyfikowano jednostkowe przypadki nieprawidłowości, np.:

- zajęcia odbywały się w niedostosowanych do specyfiki zajęć salach - układ stołów i krzeseł w sali znacząco utrudniał prowadzenie zajęć (np. sala z komputerami i studenci zwróceni przodem do ściany podczas zajęć z matematyki, kiedy wykorzystywana jest tablica),
- prowadzący nie prowadził zajęć punktualnie,
- zaobserwowano niewielki kontakt prowadzącego ze studentami,
- w nielicznych przypadkach realizowany podczas hospitowanych zajęć materiał nie pokrywał się z wynikającym z sylabusu. odstępstwa te były jednak akceptowalne.

Wciąż powraca zagadnienie najniższej ocenianych przez studentów dydaktyków, którzy mimo hospitacji, omawiania niedoskonałości w prowadzeniu zajęć oraz rozmów z przełożonymi i dziekanami nie pracują nad poprawą swojej działalności dydaktycznej.

4. Opinia interesariuszy zewnętrznych, w tym jednostek, w których realizowane są kierunkowe praktyki studenckie (opinia opiekuna praktyk), w zakresie przygotowania przyszłych absolwentów do pracy zawodowej oraz zasadności i poprawności przygotowania nowych programów studiów – dr hab. Aleksander Chrószcz, prof. uczelni

W roku akademickim 2021/2022 WP-T nie wprowadzał nowych programów studiów, więc nie uznano za konieczne ich opiniowania przez interesariuszy zewnętrznych. Analiza opinii praktykodawców wskazuje, że większość z nich była zadowolona z praktykantów, co sugeruje odpowiednie dostosowanie obecnego programu studiów do potrzeb i oczekiwań przyszłego rynku pracy. Krytyczne uwagi dotyczyły jedynie kompetencji społecznych (pracy w zespole, nawiązywania kontaktów międzyludzkich, wytrwałości, cierpliwości), jak też kompetencji kierunkowych (związanych np. z obsługą maszyn, urządzeń, programów komputerowych, znajomością aspektów prawnych i rynkowych, znajomością zasad agrotechniki, czy też posługiwaniem się językiem polskim i angielskim o charakterze technicznym w odniesieniu do konkretnej branży). Pomimo niewielkiej skali tych uwag należy permanentnie zwracać uwagę na odpowiedni udział elementów o charakterze praktycznym w programach poszczególnych przedmiotów obligatoryjnych.

W przypadku WBiHZ większość praktykodawców podkreślała chęć dalszej współpracy z Władzami Wydziału w zakresie realizacji praktyk studenckich, a część z praktykodawców jest zainteresowana udziałem w pracach komisji wydziałowych. W odniesieniu do praktykantów zaznaczono dobre ich przygotowanie teoretyczne, zauważono, jednak że przygotowanie studentów do wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce jest słabe oraz niskie umiejętności praktyczne. Po zakończeniu okresu pandemii słusznym działaniem wydaje się nawiązanie stałej współpracy i podpisanie umów w zakresie realizacji praktyk przez studentów WBiHZ z konkretnymi firmami, które wykazują chęć stałej współpracy z wydziałem i uczestniczenia w pracach np. Rad Programowych.

Praktykodawcy współpracujący z WIKSiG wskazywali na wysokie kompetencje studentów dotyczące wiedzy i umiejętności oraz samą postawę praktykantów (sumienność, odpowiedzialność, samodzielność). W większości przypadków praktykodawcy deklarują chęć dalszej współpracy z UPWr w ramach realizacji praktyk zawodowych. Do zauważonych niedoskonałości i wad praktykantów należały: słaba znajomość przepisów prawnych oraz niewystarczająca umiejętność posługiwania się urządzeniami geodezyjnymi (kierunek Geodezja i Kartografia) oraz niewystarczające przygotowanie studentów do pracy w zespole

i ograniczoną umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce (kierunek Budownictwo).

WMW prowadzi trzy rodzaje praktyk (hodowlane, kliniczne i sanitarne). Analiza wyników ankiet praktykodawców współpracujących z WMW wykazała, że w odniesieniu do praktyk hodowlanych powinno się wykorzystać zaangażowanie studentów wykazywane w trakcie praktyk oraz zapewnić im lepsze przygotowanie teoretyczne i praktyczne, co wskazuje na konieczność przeniesienia odbywania praktyk hodowlanych na semestr studiów, gdy studenci będą posiadali nie tylko wiedzę z zakresu nauk podstawowych i hodowlanych, ale i klinicznych (przynajmniej w zakresie obchodzenia się ze zwierzętami, czynnościami obsługi codziennej zwierząt gospodarskich oraz sposobu użytkowania zwierząt, gdyż większość studentów nie miało z nimi wcześniej bezpośredniego kontaktu). Ponadto dla niektórych studentów użytkowanie rzeźne zwierząt gospodarskich jest trudne do przyjęcia ze względów etycznych ze względu na brak uprzedniego przygotowania teoretycznego związanego z próbą wyjaśnienia roli produktów pochodzenia zwierzęcego oraz sposobu użytkowania zwierząt gospodarskich dla zapewnienia podaży tych produktów, wraz z rolą lekarza weterynarii w tym procesie. Podkreślano również konieczność dostosowania terminów odbywania praktyk hodowlanych do sezonowości rozrodu zwierząt, jednak ze względu na zasady organizacji roku akademickiego realizacja tego postulatu wydaje się niemożliwa. Ponadto większość praktykodawców uważa, że Władze Wydziału powinny w większym stopniu wykorzystywać ich opinie i uwagi w procesie dostosowania praktyk do potrzeb przyszłych absolwentów.

W przypadku praktyk klinicznych praktykodawcy podkreślali konieczność kształcenia umiejętności praktycznych studentów (obchodzenie się ze zwierzętami, wykonywanie podstawowych czynności lekarsko-weterynaryjnych, znajomość obowiązujących przepisów prawa, znajomość podstaw funkcjonowania i administrowania placówki weterynaryjnej, kontakt z klientem/właścicielem pacjenta) oraz zdolności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce. Należy zwrócić uwagę, że 23-25% praktykodawców zgłaszało chęć uczestnictwa w pracach nad programem studiów i jego dostosowaniem do potrzeb przyszłych pracodawców i absolwentów studiów. Jest to wyjątkowo cenna inicjatywa praktykodawców, którą warto wykorzystać przy włączaniu przedstawicieli tego gremium do prac rad programowych i WKds.ZJK. W odniesieniu do praktyki w Inspekcji Weterynaryjnej - ważną inicjatywą praktykodawców jest pogląd o konieczności rozszerzenia praktyk zawodowych w zakresie inspekcji weterynaryjnej o udział studentów w kontrolach i innych działaniach podejmowanych przez urzędowych lekarzy weterynarii jako obserwatorów. Niepokojący jest fakt braku zainteresowania praktykodawców dalszą współpracą z wydziałem w odniesieniu do studentów studiów anglojęzycznych, podczas gdy większość praktykodawców polskich jest zainteresowana kontynuacją współpracy w zakresie realizacji praktyk. Znaczący jest też odsetek (pow. 10%) praktykodawców zainteresowanych współpracą z uczelnią w zakresie doskonalenia programu studiów i przygotowania absolwentów do wyzwań współczesnego rynku pracy, również w zakresie działań urzędowego lekarza weterynarii. Cel ten można osiągnąć jedynie we współpracy z praktykodawcami działającymi w realiach funkcjonowania inspekcji weterynaryjnej.

Praktyki zawodowe realizowane na wszystkich kierunkach i stopniach studiów realizowanych na WBiNoŻ objęły łącznie 516 studentów i studentek. Spośród wszystkich praktykodawców przyjmujących studentów wydziału na praktyki 56% wypełniło ankietę oraz deklарowało chęć dalszej współpracy w zakresie prowadzenia praktyk w kolejnych latach, ale nie wykazywali chęci uczestnictwa w gremiach, które opracowują nowe programy studiów. Praktykodawcy zgłaszali uwagi dotyczące przygotowania studentów do wykonywania zawodu. Wśród nich były też uwagi krytyczne dotyczące: braku doświadczenia i obycia z produkcją żywności,

nieznajomością procesów technologicznych, niedostatecznego przygotowania studentów z zakresu analityki chemicznej żywności, nieznajomości przepisów i regulacji prawnych obowiązujących dla danej dziedziny oraz braku umiejętności ich zastosowania w praktyce. Zwrócono również uwagę na braki w kompetencjach społecznych (zarządzanie, współpraca, asertywność), nieumiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy teoretycznej w praktyce oraz brak biegłości w obsłudze nowoczesnego sprzętu wykorzystywanego w produkcji. Wskazuje to na konieczność zwiększenia ilości zajęć praktycznych (praktyk, staży) w celu zdobycia i doskonalenia umiejętności wykorzystywanych w pracy zawodowej. Zwrócono uwagę na znaczący wpływ okresu pandemii na jakość umiejętności praktycznych u studentów związanych z pracą w laboratoriach. W jednej z opinii pojawiła się również sugestia, że „w szkoleniu studentów należy położyć większy nacisk na planowanie prostych (ale wielozadaniowych) projektów badawczych z naciskiem na odpowiedni dobór metodologii.”

Reasumując, wydaje się słusznym stwierdzenie, że szczególny nacisk w procesie kształcenia winno kłaść się na kształcenie wśród studentów umiejętności praktycznych, zdolności umiejętnego wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce, kształtowanie kompetencji społecznych oraz współpracę z praktykodawcami zainteresowanymi udziałem w doskonaleniu programów praktyk. Istotnym jest również miejsce odbywania praktyk, mające zasadnicze znaczenie dla praktykantów, a które powinno dawać możliwość skutecznego przygotowania przyszłych absolwentów uczelni do wyzwań i oczekiwań rynku pracy.

5. Ocena procedury dyplomowania – dr hab. inż. Joanna Kamińska, prof. uczelni

Ocena procesu dyplomowania na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie wykazała istotnych uchybień. W wyniku oceny prac dyplomowych stwierdzono, że tematy były zgodne z efektami uczenia się i zakresem treści programowych dla kierunku studiów, treści i struktura prac była zgodna z ich tematami. Zidentyfikowano kilka przypadków rozbieżności w ocenach promotora i recenzenta pracy, jednak były one akceptowalne. Zaproponowano stworzenie odrębnych formularzy oceny pracy dyplomowej dla promotora oraz recenzenta ze względu na rolę promotora w powstaniu pracy. Zaproponowano rozszerzenie formularza recenzji pracy o ocenę/opis odniesienia do kierunkowych efektów uczenia się i kompetencji inżynierskich. Pytania na egzaminie dyplomowym sprawdzały efekty uczenia się właściwe dla kierunku studiów. Zaleca się stworzenie dokumentu o charakterze “procedury dyplomowania” na WP-T.

6. Ocena prowadzonych na wydziale studiów doktoranckich we współpracy z ich kierownikiem – dr hab. inż. Joanna Kamińska, prof. uczelni

W roku akademickim 2021/2022 na UPWr studia doktoranckie były realizowane jedynie przez studentów IV roku w związku ze zmianą sposobu kształcenia doktorantów tzn. uruchomieniem w 2019 roku kształcenia w Szkole Doktorskiej. Studenci studiów trzeciego stopnia bardzo pozytywnie wypowiedzieli się w ankietach na temat prowadzonych zajęć, w szczególności wykorzystywanych metod dydaktycznych, merytorycznego przygotowania prowadzących oraz sposobu ich prowadzenia.

Absolwenci studiów doktoranckich dobrze lub bardzo dobrze ocenili: możliwości poszerzania wiedzy, kształtowania umiejętności redagowania prac naukowych, dostępność informacji dotyczących studiów doktoranckich, przejrzystość rekrutacji, sam przebieg studiów doktoranckich.

Nieliczne osoby uznały, że niezadowolająca była oferta proponowanych przedmiotów fakultatywnych oraz możliwość uczestniczenia w charakterze obserwatora w zajęciach, które w przyszłości sami będą prowadzić. Na WBiNoŻ absolwenci wyrażali zróżnicowane opinie na temat wsparcia finansowego pracy badawczej oraz pomocy przy pozyskaniu grantu/stypendium na badania naukowe.

7. Ocena prowadzonych na wydziale studiów podyplomowych we współpracy z ich kierownikami – dr hab. Aleksander Chrószcz, prof. uczelni

W roku akademickim 2021/2022 WP-T prowadził jeden kierunek studiów podyplomowych, pt. Ekologiczne i integrowane rolnictwo. Przeprowadzone badanie ankietowe wykazało, że pozytywnie oceniono duży udział zajęć praktycznych, różnorodność poruszanej tematyki, fachowość prowadzących i bardzo dobrą atmosferę. Wśród nielicznych uwag krytycznych pojawiły się opinie dotyczące organizacji zajęć i komunikacji z uczestnikami oraz konieczności reorganizacji treści programowych tak, aby nie powtarzały się te same zagadnienia.

WBiHZ prowadził trzy studia podyplomowe. Oceny słuchaczy były w większości pozytywne (odsetek powyżej 70%). Największy odsetek ocen negatywnych dotyczył aktualności materiałów, czy stosowanych metod nauczania, a także możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych, jednak były to pojedyncze osoby. Duży odsetek słuchaczy tej formy kształcenia deklaruje, że najlepszy jest jednakowy udział nauczycieli akademickich i praktyków w prowadzeniu zajęć, jest to cenna wskazówka dla organizatorów. Należałoby też rozważyć formę zajęć oraz jakość materiałów dydaktycznych, bowiem są to elementy stosunkowo najslabiej oceniane.

W przypadku WIKSiG prowadzone były studia podyplomowe, pt. Wycena nieruchomości. Ankietę wypełniło 24 spośród 43 słuchaczy. Po raz kolejny studenci okazali niezadowolenie z braku możliwości zaproponowania zmian w programie studiów, co, jak wyjaśnia kierownik studiów, wynika z przepisów prawa regulujących formę i zakres takich studiów. Słuchacze bardzo wysoko ocenili podniesienie kwalifikacji oraz użyteczność studiów podyplomowych, w których brali udział.

WMW prowadził studia podyplomowe, pt. Dobra praktyka produkcyjna i higieniczna oraz audytowanie systemów jakości zdrowotnej żywności, w procesie ankietyzacji wzięło udział 25 słuchaczy. Z analizy wyników ankiet przeprowadzonych wśród słuchaczy wynika, że: program studiów, poziom zajęć dydaktycznych, aktualność przekazywanych treści, przydatność przedmiotów w programie studiów i materiałów dydaktycznych, zastosowanie metod kształcenia oraz sposobów komunikacji, stopień przygotowania do egzaminu, spełnienie oczekiwań słuchaczy oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych oceniono bardzo dobrze. Jednocześnie większość słuchaczy jest zadania, że w toku studiów podyplomowych udział pracowników badawczo-dydaktycznych oraz wybitnych praktyków powinien być równy. Ponadto ponad połowa uczestników zwróciła uwagę na konieczność zwiększenia ilości godzin zajęć praktycznych; przy czym również około połowy słuchaczy stwierdziło, że program studiów podyplomowych nie wymaga zmian.

W odniesieniu do studiów podyplomowych prowadzonych przez WBiNoŻ, tj.: Wiedza o Unii Europejskiej - AGROUNIA, Technologia piwowarstwa, Technologia winiarstwa, Zioła i nutraceutyki - ich znaczenie dla gospodarki i zdrowia oraz Psychodietetyka, spośród 175 słuchaczy uczestniczących w zajęciach, udział w ankiecie wzięło 151. Zdecydowana większość ankietowanych odpowiedziała na zadane pytania pozytywnie.

Na studiach podyplomowych z Wiedzy o Unii Europejskiej -AGROUNIA pojedyncze oceny negatywne pojawiły się odnośnie zadowolenia z programu studiów oraz możliwości zgłaszania propozycji zmian w programie (2% respondentów) i aktualności przekazywanych treści (4% respondentów).

Na studiach podyplomowych z zakresu Technologii piwowarstwa wszystkie kryteria oceniano pozytywnie od 66,7 do 100% respondentów, brak opinii deklarowało od 4,2-29,1% w kryteriach dotyczących zadowolenia z programu studiów jego aktualności i możliwości zgłaszania zmian oraz podniesienia kwalifikacji i użyteczności studiów w pracy zawodowej. Oceny negatywne słuchaczy tych studiów podyplomowych (4,2%) dotyczyły tylko możliwości zgłaszania zmian w programie.

Na studiach Technologia winiarstwa ilość słuchaczy, którzy pozytywnie odpowiedzieli na pytania zadane w ankiecie, kształtowała się w zakresie od 91 do 100%, brak opinii zadeklarowało od 4,5 do 9%, a 4,5% respondentów negatywnie oceniło aktualność treści programowych, możliwość zgłaszania zmian w programie i przydatności oraz materiały otrzymywane w czasie studiów.

Na studiach podyplomowych Ziola i nutraceutyki – ich znaczenie dla gospodarki i zdrowia, w pytaniach ankietowych liczba ocen pozytywnych wahała się od 82% do 100%, brak opinii zadeklarowało 8% ankietowanych. Ocen negatywnych było od 7% (przydatność materiałów dydaktycznych) do 18% (aktualność treści objętych programem studiów).

Na studiach z zakresu Psychodietetyki na pytania ankietowe odpowiedziało pozytywnie od 81,25% do 100% respondentów, w niektórych pytaniach od 6,25% do 18,75% słuchaczy nie wyraziło swojej opinii. Ocenę negatywną spełnienia oczekiwań i użyteczności studiów w rozwoju zawodowym zgłosiło 6,25% słuchaczy.

Generalnie słuchacze studiów podyplomowych uważają, że zajęcia powinni prowadzić w równej mierze praktycy i nauczyciele akademicy. Znaczna ilość słuchaczy chciałaby również by zajęcia prowadzili wybitni praktycy.

Reasumując, należy podkreślić wysoki odsetek uczestników studiów podyplomowych w procesie ankietyzacji. W większości ta działalność uczelni była oceniona pozytywnie i bardzo wysoko. Większość uczestników przychyliła się również do opinii o jednakowym udziale nauczycieli akademickich i praktyków w procesie kształcenia. Nieliczne, krytyczne uwagi dotyczyły organizacji treści programowych, organizacji zajęć, komunikacji ze słuchaczami oraz braku możliwości modyfikowania programów kształcenia.

8. Opiniowanie programów studiów dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w następnym roku akademickim – dr hab. inż. Magdalena Zatoń-Dobrowolska, prof. uczelni

W odniesieniu do wszystkich przedstawionych do oceny programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2022/2023 WKds.ZJK (poza komisją na WP-T) stwierdziły zgodność z regulacjami, zarówno ustawowymi, jak i wewnętrznymi UPWr i zaopiniowały je pozytywnie. Jedynie w kilku przypadkach zostało zalecone dopracowanie opisu kierunków, tak aby były one mniej ogólne, a bardziej ukierunkowane na wykazanie specyfiki kierunku. Efekty uczenia się zostały we wszystkich przypadkach dobrze zdefiniowane i opisane, a przedstawione sylabusy umożliwiają ich osiągnięcie przez studentów w czasie studiów. Powiązanie ich z realizowanymi badaniami na wydziałach pozwala na to, aby były to studia o profilu ogólnoakademickim. Podkreślano także konieczność cyklicznej weryfikacji i korekty sylabusów oraz zwracania uwagi m.in. poprawność dobrania metod weryfikacji uzyskiwanych efektów uczenia się, czy aktualności literatury.

Wprowadzony wzór karty oceny programu studiów stał się dobrym narzędziem optymalizującym i standaryzującym całościową analizę dokumentacji programów studiów dla nowych cykli kształcenia. Jednakże pojawiły się opinie, że powinien zostać opracowany bardziej szczegółowy opis procedury opiniowania w Zarządzeniu dotyczącym USZJK.

Z raportów wydziałowych wynika, że koordynatorzy przedmiotów wskazują na potrzebę wsparcia metodycznego w zakresie wypełniania kart przedmiotów, ze szczególnym uwzględnieniem formułowania efektów uczenia się, strukturyzowania treści programowych, doboru metod weryfikacji, zasad kalkulacji bilansu ECTS. W wielu przypadkach nauczyciele oczekiwali także wsparcia metodycznego w zakresie doboru metod nauczania, doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, zasad dokumentowania procesu przeprowadzenia weryfikacji uzyskanych przez studentów efektów uczenia się.

Dodatkowo należy kontynuować analizę wartości punktów ECTS przypisanych do poszczególnych przedmiotów w zakresie pracy własnej studenta oraz działania naprawcze mające na celu bieżące informowanie studentów o konieczności uwzględnienia podziału na formy zajęć przy szacowaniu liczby godzin potrzebnych do uzyskania przewidzianych dla danego przedmiotu efektów uczenia się. W przypadku stwierdzenia w kolejnych ankietyzacjach powtarzającej się dużej różnicy pomiędzy określonym w sylabusie wymiarem pracy własnej studentów a tym deklarowanym przez studentów, Rady Programowe powinny rozważyć konieczność zmiany liczby ECTS dla takich przedmiotów.

Ponadto wydaje się konieczne opracowanie i wprowadzenie jakiegoś narzędzia, które pomogłoby zdyscyplinować nauczycieli, którzy notorycznie nie uzupełniają sylabusów, nie dokonują w nich zalecanych modyfikacji lub nie przykładają się do tego z należytą uwagą. Ułatwiłoby to pracę Władz Dziekańskich oraz Rad Programowych oraz skróciło czas potrzebny na opracowanie i weryfikację programów studiów dla kolejnego cyklu kształcenia.

9. Analiza mobilności studentów i poziomu umiędzynarodowienia – dr Katarzyna Lech-Książkiewicz, dr hab. Anna Czubaszek, prof. uczelni na podstawie sprawozdania przygotowanego przez Dział Współpracy z Zagranicą

W roku akademickim 2021/2022 z UPWr wyjechało w ramach programu Erasmus+ na studia i staże w sumie 100 studentów:

- 42 studentów wyjechało na studia (SMS) na okres jednego lub dwóch semestrów
- 58 studentów wyjechało na staże (SMP).

Najwięcej studentów na studia w roku 2021/2022 wyjechało z wydziału: WMW (27 osób), WPT (5 osób), WBiHZ (4 osoby), WIKŚIG (4 osoby), WBiNoŻ (2 osoby). Najczęściej na studia studenci wyjeżdżali do uczelni partnerskich w Hiszpanii, Portugalii, Czechach oraz na terenie Niemiec i Włoch.

Dodatkowo w roku 2021/2022, aż 22 studentów i 6 doktorantów wzięło po raz pierwszy udział w BIP (Blended Intensive Programmes), czyli krótkookresowych studiach. Programy BIP odbywały się we Włoszech i w Portugalii. Wzięli w nich udział studenci z WPT (10 osób), WBiHZ (10 osób) i WBiNoŻ (2 osoby).

Nikt ze studentów nie wyjechał w ramach programu CEEPUS 2021/2022 z wydziałów WMW, WBiNoŻ, WPT.

W roku 2021/2022 w przypadku doktorantów liczba wyjazdów zwiększyła się z 28 do 102 (w porównaniu do roku ubiegłego, gdzie pandemia COVID-19 znacznie ograniczyła wyjazdy studentów i doktorantów). Większość wyjazdów zagranicznych doktorantów stanowiły staże badawcze i naukowe (36) oraz konferencje (47) i były to wyjazdy krótkoterminowe, trwające od kilku dni do 2 miesięcy.

W roku akademickim 2021/2022 zostało zrealizowanych 58 mobilności typu SMP w ramach programu Erasmus+, czyli wyjazdy na praktyki, realizowane przez studentów, absolwentów i doktorantów UPWr. Wyjazdy te zostały zrealizowane głównie przez studentów i absolwentów z WMW w zagranicznych klinikach, zarówno akademickich, jak i nieakademickich: 37 osób wyjechało na praktyki 3-miesięczne lub dłuższe oraz 16 osób na staże 2-miesięczne, tj. razem 53 osoby. Kraje, do których wyjeżdżali uczestnicy programu praktyk to: Portugalia, Hiszpania, Włochy, Niemcy, Czechy, Cypr, Malta, Szwecja, Francja.

W przypadku studentów weterynarii taki wyjazd umożliwia zdobycie pierwszych praktycznych doświadczeń zawodowych oraz w ramach takiego wyjazdu studenci zaliczają równocześnie obowiązkowe praktyki kliniczne, przewidziane w ramach programu studiów. Natomiast w przypadku absolwentów weterynarii wyjazd na praktykę z programu Erasmus+ umożliwia rozpoczęcie kariery zawodowej w zagranicznej klinice w wybranej przez absolwenta specjalizacji (np. chirurgia, onkologia, małe zwierzęta, konie) przez okres do 12 miesięcy od daty ukończenia studiów, a następnie w wielu przypadkach absolwenci-praktykanci otrzymują w tych klinikach propozycję zatrudnienia lub wracają do Polski w ciekawym doświadczeniem zawodowym.

W roku akademickim 2021/2022 UPWr gościł w sumie 149 studentów (144 zagranicznych studentów, którzy w ramach programu Erasmus+ uczestniczyli w wymianach w trakcie trwania jednego lub dwóch semestrów oraz, 5 studentów odbywających staże na UPWr. Najwięcej studentów zagranicznych wybrało WMW (34 studentów). Na WIKŚiG oraz WBiNoŻ przyjechało po 31 studentów, WBiHZ gościł 26 studentów, na WP-T uczestniczyło w zajęciach 22 studentów. W wymianach dominowali studenci z krajów Unii Europejskiej - najwięcej studentów przyjechało z Hiszpanii (54), Turcji (31), Portugalii (15) i Francji (14). Poniżej 10 osób przyjechało z Włoch (9), Norwegii (9), Niemiec (4) i Rumunii (3), po jednej osobie z Grecji, Ukrainy, Słowenii, Holandii oraz USA.

W ramach programu Erasmus+ 5 studentów odbywało staże w UPWr.

Ponadto w ramach programu CEEPUS 2021/2022 przyjechało 6 studentów oraz 2 doktorantów (2 studentów oraz 1 doktorant na WBiNoŻ, 4 studentów oraz 1 doktorant na WMW).

UPWr posiada w ofercie wiele programów umożliwiających wyjazdy zagraniczne, z których mogą korzystać studenci, doktoranci i pracownicy. Programy umożliwiają kontakty z innymi uczelniami na świecie, zapewniając finansowanie pobytu.

Działaniem na przyszłość, wspierającym udział studentów w mobilności międzynarodowej może być np. stworzenie tzw. okna mobilnościowego, czyli możliwości wyjazdu studenta i realizowania całego semestru na uczelni zagranicznej z zapewnieniem możliwości uzyskania przez studenta efektów uczenia się określonych w programie studiów bez konieczności dopasowywania przedmiotów do programu studiów obowiązującego w UPWr.

Dział Współpracy z Zagranicą podejmuje szereg aktywności, aby pozyskać jak najwięcej studentów przyjeżdżających i wyjeżdżających w ramach międzynarodowych programów mobilnościowych, m. in. takich jak:

- 1) opracowywanie „Erasmus+ Information Package” w formie papierowej i elektronicznej i jego wysyłka do uczelni zagranicznych, a także dystrybucja wśród zagranicznych studentów i pracowników, którzy odwiedzają naszą uczelnię,

- 2) współpraca z organizacją STEP UP (zrzeszenie studentów pomagających studentom zagranicznym na UPWr) oraz Samorządem Studenckim,
- 3) organizowanie cyklicznych spotkań dot. programu Erasmus+ na poszczególnych wydziałach wraz z udziałem studentów danego wydziału, którzy wyjechali na studia w ramach Erasmus+, promocja pozostałych programów mobilnościowych.

W najbliższym czasie Dział Współpracy z Zagranicą planuje jeszcze wdrożyć w życie następujące działania:

- 1) zbieranie opinii studentów zagranicznych, przyjeżdżających na studia na UPWr w ramach programu Erasmus+, opinie do wykorzystania w „Erasmus+ Information Package”, mediach społecznościowych i stronie www uczelni,
- 2) organizacja spotkań online ze studentami zagranicznymi, zarówno na etapie rejestracji, jak i trwania mobilności,
- 3) zaopatrywanie pracowników wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ w „Erasmus+ Information Package” przy podpisaniu umowy celem przekazania broszury na uczelni partnerskiej,
- 4) organizowanie spotkań z psychologiem, większa aktywność w mediach społecznościowych (np. Facebook) skupiających się na opisach doświadczenia z wyjazdów w ramach programów wymiany.

UPWr dba również o rozszerzanie oferty studiów prowadzonych w języku angielskim, które uruchamiane są w celu zwiększenia poziomu umiędzynarodowienia uczelni. W semestrze letnim roku akademickiego 2021/2022 uruchomiono studia wspólne na kierunku Food Technology prowadzone we współpracy z Uniwersytetem Miguela Hernandeza w Elche. W maju 2022 roku podpisano ponadto umowę o współpracy w zakresie prowadzenia studiów wspólnych pierwszego stopnia na kierunku Bioeconomy z Politechniką Wrocławską.

Ogromnym sukcesem uczelni, jest uzyskanie statusu Uniwersytetu Europejskiego. Współpraca w ramach konsorcjum EU GREEN może przynieść UPWr jako uczelni wiele korzyści, które w stosunkowo krótkim czasie mogą się przełożyć na wzrost umiędzynarodowienia w obszarze dydaktyki, podniesienie jakości kształcenia, doskonalenia programów studiów w zakresie ich dostosowania do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i wdrażania nowoczesnych metod nauczania, atrakcyjnych dla studentów, przy współpracy z kadrą dydaktyczną z uczelni partnerskich, pozwalających wyposażać ich w kluczowe kompetencje potrzebne w przyszłej pracy zawodowej, w tym także tak unikatowych jak praca w zespole międzynarodowym.

10. Analiza ankiet dotyczących funkcjonowania dziekanatu, infrastruktury, dostępu do informacji – Sandra Mulica

W roku akademickim 2021/22 po raz drugi przeprowadzono wśród studentów ankietę dotyczącą pracy dziekanatu, oceny infrastruktury i dostępu do informacji. W ankiecie udział wzięło średnio 13% studentów.

Analiza wyników z poszczególnych wydziałów pozwala wyciągnąć następujące wnioski:

- 1) Na wszystkich wydziałach nisko został oceniony dostęp do Internetu na terenie uczelni. Jednak odnotowuje się wzrost wskaźników. Na WPT studenci ocenili dostęp do internetu na 2,8, na WMW na 3,0, na WBiNoŻ na 3,2, na WBiHZ na 2,9, a na WIKŚiG na 2,9. Nasuwa się wniosek, iż na obydwu kampusach wskazane byłoby wdrożenie działań mających na celu zwiększenie dostępności internetu.
- 2) Nisko zostały ocenione także ilość miejsc odpoczynku oraz zaplecze socjalne. Na WP-T studenci ocenili dostęp do miejsc odpoczynku i zaplecza socjalnego na terenie uczelni na

- 3,4. Na WMW ocena ta wyniosła 3,7. Nasuwa się wniosek, że na kampusie Grunwaldzkim jest większa dostępność ilość miejsc odpoczynku oraz zapewnione lepsze zaplecze socjalne.
- 3) Ocena pracy dziekanatów była zróżnicowana, co było spodziewanym wynikiem, ze względu na cechy osobowościowe osób pracujących przy obsłudze studentów z poszczególnych kierunków studiów. Najgorzej oceniony został dziekanat WIKŚiG, a najlepiej dziekanat WBiNoŻ.
 - 4) Na WP-T, WMW i WIKŚiG dostęp do informacji i aktualność informacji zostały ocenione na podobnym poziomie (3,7-3,9). Najlepiej oceniono dostęp do informacji i aktualność informacji na WBiNoŻ. Najgorzej oceniono dostęp do informacji i aktualność informacji na WBiHZ (odpowiednio 3,6 i 3,7).
 - 5) Warunki sanitarne zostały ocenione podobnie na wydziałach WIKŚiG, WMW i WBiNoŻ (odpowiednio 4,5, 4,6, 4,7), a na WPT ocena wyniosła 4,4. Najgorzej oceniono warunki sanitarne na WBiHZ.
 - 6) Ocenę domów studenckich przeprowadzono na wszystkich wydziałach. Najwyżej oceniany był Dom Studencki Raj (ocena 3,2 - 4,4), kolejnym dobrze ocenionym domem studenckim był DS Centaur (3,3 - 4,0).

Warto zwrócić również uwagę na fakt, że responsywność ankiet wśród studentów była niska, choć odnotowuje się wzrost względem roku poprzedniego. Nasuwa się wniosek, iż należałoby zintensyfikować działania promocyjne w zakresie rozpowszechnienia informacji o trwającej ankietyzacji.

11. Zakres działań naprawczych – dr hab. inż. Magdalena Zatoń-Dobrowolska, prof. uczelni, dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni, dr Katarzyna Lech-Książkiewicz

- 1) Kontynuowanie działań motywujących studentów oraz absolwentów do wypełniania ankiet tak, aby uzyskana informacja zwrotna mogła być traktowana jako rzetelne narzędzie do wprowadzania zmian, a także, przeprowadzanych w oparciu o nią, ocen nauczycieli akademickich oraz jednostek administracyjnych obsługujących studentów. Podnoszenie świadomości studentów w zakresie znaczenia procesu ankietyzacji i zwiększenie odpowiedzialności społecznej za rzetelność wypełnienia ankiety i formę przekazania informacji zwrotnej.
- 2) Podejmowanie działań na rzecz budowania współodpowiedzialności całej społeczności akademickiej za jakość kształcenia, zarówno na poszczególnych kierunkach studiów, jak i w uczelni.

Na wszystkich wydziałach zorganizowano stacjonarne spotkania WKds.ZJK w celu zaprezentowania społeczności akademickiej wyników raportów kierunkowych za rok akademicki 2021/2022. Godziny dziekańskie przeznaczone na ten czas pozwalały by wszyscy mogli w nich uczestniczyć i brać udział w dyskusji na temat doskonalenia jakości kształcenia. Niestety, frekwencja na spotkaniach nie była zbyt wysoka, a studentów - wręcz incydentalna, co jest alarmujące i wymaga pilnych działań naprawczych.

- 3) Rozszerzenie wzoru ankiety absolwenta o pole z możliwością wpisania komentarzy/sugestii dotyczących kryteriów ankiety.
- 4) Podejmowanie dalszych działań mających na celu zwiększenie nacisku na nabycie przez studentów umiejętności praktycznych oraz praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej (badania laboratoryjne, użytkowanie nowoczesnej aparatury, sprzętu komputerowego); kompetencji społecznych (praca w grupie, sytuacje kryzysowe, reakcja

na stres); znajomości obowiązujących przepisów prawa oraz rozumienia języka prawa i jego interpretacji.

- 5) Kontynuacja prac związanych z uzupełnieniem recenzji prac inżynierskich o ocenę aspektu inżynierskiego pracy i zgodności treści prac dyplomowych z kierunkowymi efektami uczenia się. Dodatkowo rozważenie zróżnicowania oceny opiekuna i recenzenta pracy dyplomowej.
- 6) Wypracowanie w porozumieniu z dziekanami propozycji działań pozwalających na lepszą identyfikację przyczyn negatywnej lub niskiej oceny zajęć z poszczególnych przedmiotów lub prowadzących oraz mechanizmów zapobiegania im.
- 7) Podejmowanie dalszych działań zmierzających do poprawy infrastruktury uczelni w zakresie wyposażenia sal dydaktycznych, dostępności miejsc odpoczynku i pracy wspólnej dla studentów, poprawy standardu domów studenckich, a także modernizacji sieci komputerowej (ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia pokrycia sygnałem sieci bezprzewodowej) oraz serwerów zapewniających dostęp do usług edukacyjnych.
- 8) Kontynuacja działań związanych z unowocześnieniem i integracją systemów informatycznych służących do obsługi studiów, procesu dydaktycznego i studentów, ze szczególnym uwzględnieniem cyfryzacji obsługi studiów i studentów, oraz automatyzacji poszczególnych procesów.
- 9) Zwiększanie oferty szkoleń metodycznych dla nauczycieli akademickich, w szczególności poświęconych prawidłowemu opracowywaniu kart przedmiotów, doborowi efektywnych metod nauczania oraz nowoczesnych metod nauczania i konsekwentne zachęcanie nauczycieli do brania w nich udziału z jednoczesnym budowaniem świadomości na temat znaczenia podnoszenia kompetencji metodycznych dla jakości kształcenia. Zaplanowanie i zorganizowanie ww. szkoleń lub informowanie nauczycieli akademickich o możliwych źródłach finansowania udziału w nich.
- 10) Dążenie do podniesienia atrakcyjności zajęć dydaktycznych, w szczególności zmiany ich formuły poprzez wdrożenie różnorodnych, nowoczesnych metod dydaktycznych, umożliwiających studentom uzyskanie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych oczekiwanych przez pracodawców, wprowadzanie nowych metod weryfikacji uzyskiwanych efektów uczenia się.

12. Podsumowanie i wnioski końcowe – dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni, dr Katarzyna Lech-Książkiewicz

Rok akademicki 2021/2022 był kolejnym rokiem, w którym występowały ograniczenia związane z pandemią COVID-19. Mimo wszelkich starań by realizacja zajęć w trybie zdalnym nie odbiła się negatywnie na jakości kształcenia stwierdzone są braki w zakresie umiejętności praktycznych studentów. Dostrzegają to interesariusze zewnętrzni, praktykodawcy, absolwenci a także nauczyciele akademicy. Z tego względu konieczne są dalsze działania zmierzające do zwiększenia nacisku na nabycie przez studentów umiejętności praktycznych oraz zdolności powiązania i wykorzystania przyswojonej już wiedzy teoretycznej w praktyce. Działania te powinny być podejmowane w ramach ćwiczeń i powiązane z prawidłowo zrealizowaną pracą dyplomową oraz profesjonalnie zorganizowanymi praktykami zawodowymi.

Dalszego doskonalenia wymagają programy studiów, a szczególności ich elementy związane z nabywanymi umiejętnościami praktycznymi oraz dyplomowaniem. Stwierdzono również, że potrzebne jest wsparcie metodyczne dla nauczycieli akademickich oraz budowanie świadomości na temat znaczenia podnoszenia kompetencji metodycznych dla jakości kształcenia.

Niezbędna jest także kontynuacja działań związanych z unowocześnieniem i integracją systemów informatycznych służących do obsługi studiów, procesu dydaktycznego i studentów, ze szczególnym uwzględnieniem cyfryzacji obsługi studiów i studentów, oraz automatyzacji poszczególnych procesów oraz sukcesywne unowocześnianie infrastruktury dydaktycznej oraz sieci internetowej, w szczególności bezprzewodowej. Warunkiem skutecznej modernizacji systemów informatycznych oraz ich dalszego efektywnego i racjonalnego wykorzystania jest współdziałanie wszystkich ich użytkowników w rzetelnej i terminowej realizacji powierzonych zadań.

Poprawy wymagają warunki do odpoczynku na kampusie Biskupin. W ostatnim roku sfinalizowano wiele inicjatyw tego typu w skali uczelni, ale na kampusie Grunwaldzkim.

Ważnym aspektem jest także kontynuowanie działań mających na celu doskonalenie stosowanych mechanizmów promocji i umiędzynarodowienia studiów oraz mobilizacji studentów do udziału w ocenie procesu kształcenia oraz budowania wśród studentów postawy współodpowiedzialności za jego jakość.

28.02.2023
.....
Data, podpis przewodniczącego
Rektorskiej Komisji ds. Jakości Kształcenia
dr hab. inż. Anna Czubaszek, prof. uczelni

